

19.04.2016

Sotep/8

§ 88

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto ympäristölautakunnalle Helsingin kaupungin ilmansuojelusuunnitelmaluonnokseen 2017- 2024

HEL 2015-005732 T 11 00 01

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Jäsen Rene Hursti pyysi asian pöydälle.

Esittelijä

vs. virastopäällikkö
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sirpa Hintzell, ts. ympäristöasiantuntija, puhelin: 310 28529
sirpa.hintzell(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa ympäristölautakunnalle seuraavan lausunnon:

"Ilmansuojelusuunnitelmaluonnoksen mukaan EU-maissa huonon ilmanlaadun on arvioitu aiheuttaneen noin puoli miljoonaa ennenaikaista kuolemaa vuonna 2012. Huono ilmanlaatu onkin suurin yksittäinen ympäristön terveysriski. Terveydelle haitallisimpia ovat pienhiukkaset, jotka aiheuttavat sekä akuutteja että kroonisia sairauksia, kuten keuhkosyöpää, kroonista keuhkohtaumatautia sekä sydän- ja verisuonitauteja. Pitkäaikaisen altistumisen myötä kasvaa riski myös muihin vakaviin terveyshaittoihin, kuten äkillisiin sepelvaltimotautikohtauksiin ja pienten lasten sairaalahoitoon johtaviin keuhkokuumeetapauksiin sekä lievempiin vaikutuksiin, kuten erilaiseen oireiluun ja lisääntyneeseen lääkityksen tarpeeseen. Suuri osa ulkoilman epäpuhtauksista kulkeutuu rakennusten sisätiloihin, joissa valtaosa altistumisesta tapahtuu.

Vilkasliikenteisillä alueilla sijaitsee useita ns. herkkiä kohteita, kuten kouluja, päiväkoteja, sairaaloita ja vanhusten asuintaloja, joissa oleskelee ilmansaasteille herkimpiä väestöryhmiä. Suunnitelmaluonnoksessa on useita mainintoja Töölöntullin mittausaseman ajoittain kohonneista

pitoisuuksista. Töölöntullin läheisyydessä sijaitsee paitsi erikoissairaanhoidon useita sairaaloita ja poliklinikoita, myös Helsingin kaupungin Laakson suuri sairaala-alue. Erityisen haitallista on pitkäaikainen altistus hiukkasmaisille ilmansaasteille, jota aiheuttaa esimerkiksi vilkasliikenteisen tien välittömässä läheisyydessä pitkäaikainen oleskelu ja asuminen. Sosiaali- ja terveyslautakunta haluaa painottaa, että kaikkia perusteltuja katupölyn torjuntatoimenpiteitä tulee käyttää, jotta terveyshaittoja saadaan vähennettyä erityisesti Helsingin keskustan vilkkaasti liikennöidyillä kaduilla ja katukuiluissa, joissa liikkuu paljon ihmisiä.

Ympäristösuunnitelmaluonnoksen mukaan pienpolton aiheuttamat terveyshaitat vähenevät, mikäli tulisijojen päästöjä pientaloalueilla saadaan pienennettyä. Päästöjen aleneminen vähentää etenkin pienten lasten ja iäkkäiden hengitystie- ja sydänoireita. Sosiaali- ja terveyslautakunta kannattaa pientaloasukkaille kohdennettuja informaatiokampanjoita; tietoisuuden lisääntyminen riskeistä edesauttaa altistumisen vähentämistoimia tulisijojen päästöjen osalta.

Sosiaali- ja terveyslautakunta haluaa omalta osaltaan ottaa vastuuta pääkaupunkiseudun ilmanlaadun äkillisen heikkenemisen varautumissuunnitelmasta osaamisalueensa puitteissa ts. haavoittuvien väestöryhmien osalta. Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta ottaa huomioon ympäristönäkökohtia esimerkiksi ikäihmisten palvelukiinteistöjen, sairaaloiden, terveysasemien ja muiden vastaavien kohteiden sijaintia suunniteltaessa tai peruskorjaustoimenpiteissä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta haluaa painottaa, että Helsingin väestö kasvaa ennätysnopeasti, vuosittain noin 9 000 asukkaalla. Seuraavan kymmenen vuoden aikana kaupungin väkiluvun ennustetaan kasvavan lähes 100 000 asukkaalla, joka lisää liikennettä ja siitä aiheutuvia ilmastohaittoja. 75–84-vuotiaiden määrän jyrkin kasvuvaihe ajoittuu jaksolle 2018 - 2027. Heidän määränsä tulee Helsingissä kasvamaan yli 80 prosenttia nykyisestä 2020-luvun loppuun mennessä. Kyseinen ikäryhmä on ns. haavoittuva ryhmä, jonka sairastuvuus on kohonnut. Tutkimukset ovat osoittaneet, että helsinkiläisillä on jo nyt syöpätauteja ja aivoverisuonisairauksia muuta maata enemmän. Yleisimpien erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeuttaviin sairauksiin lukeutuu Helsingissä krooninen verenpaine ja astma, joita sairastavien elämänlaatua ilmasto-ongelmat saattavat alentaa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Sosiaali- ja terveyslautakunta haluaa erityisesti kiinnittää huomiota ilmasto-ongelmien terveys- ja hyvinvointivaikutuksiin sekä niihin toimenpiteisiin, joilla voidaan tehokkaimmin parantaa ilmaston laatua ja edelleen lisätä helsinkiläisväestön hyvinvointia. Lautakunta pitää ilmansuo-

jelusuunnitelmaluonnosta tärkeänä ja käyttökelpoisena myös kaupungin väestön terveysneuvonnassa ennalta ehkäisevänä interventiona sekä erityisesti jo oireilevien/sairastuneiden asiakkaiden ohjauksessa. Suunnitelmaluonnos sisältää paljon yleissivistävää tietoutta ympäristöasioista, joten sen hyöty henkilöstön ympäristötietoisuuden lisääjänä on myös oleellinen. Lautakunta pitää erityisen myönteisenä asiana sitä, että monien ympäristöindikaattorien mukaan Helsingin ilmanlaatu on pääosin hyvää."

Esittelijän perustelut

Ympäristölautakunta on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnalta lausuntoa 29.4.2016 mennessä Helsingin kaupungin ilmansuojelusuunnitelmasta 2017–2024.

Esittelijä

vs. virastopäällikkö
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sirpa Hintzell, ts. ympäristöasiantuntija, puhelin: 310 28529
sirpa.hintzell(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ilmansuojelusuunnitelman luonnos
- 2 Ilmansuojelusuunnitelman liiteosa
- 3 HSY taustaraportti

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Ympäristölautakunta 15.03.2016 § 115

HEL 2015-005732 T 11 00 01

Päätös

Ympäristölautakunta päätti hyväksyä Helsingin kaupungin ilmansuojelusuunnitelmaluonnoksen 2017-2024, suunnitelman liiteosan (Liite 2) ja suunnitelmaan liittyvän HSY:n taustaraportin (Liite 3) ja lähettää ne lausunnoille sekä yleisön kommentoitavaksi 29.4.2016 saakka.

Lausuntoa pyydetään kaupunkiorganisaation sisällä kaupunkisuunnittelulautakunnalta, yleisten töiden lautakunnalta, teknisten palvelujen lautakunnalta, rakennuslautakunnalta, sosiaali- ja terveyslautakunnalta,

Helsingin kaupungin liikennelaitos –liikelaitoksen (HKL) johtokunnalta ja kaupunginkanslialta.

Kaupunkiorganisaation ulkopuolisilta tahoilta lausunnot pyydetään alla mainituilta organisaatioilta. Lausunnot pyydetään lähettämään 29.4.2016 mennessä osoitteeseen helsinki.kirjaamo@hel.fi.

- Ympäristöministeriö
- Uudenmaan ELY-keskus
- Liikenne- ja viestintäministeriö
- Sosiaali- ja terveysministeriö
- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
- Ilmatieteen laitos
- Uudenmaan liitto
- Helsingin seudun liikenne HSL
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY
- Espoon kaupunki
- Vantaan kaupunki
- Kauniaisten kaupunki
- Liikennevirasto
- Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi
- Suomen ympäristökeskus (SYKE)
- Motiva
- Helsingin seudun kauppakamari
- Nuohousalan keskusliitto
- Natur och Miljö
- Allergia- ja astmaliitto
- Hengityслиitto
- Helsingin kaupunginosayhdistykset HELKA
- Helsingin allergia- ja astmayhdistys ry
- Sisäilmayhdistys
- Asumisterveysliitto
- Hepo (Helsingin polkupyöräilijät ry)
- Suomen luonnonsuojeluliitto (Uusimaa)
- Ilmansuojeluyhdistys
- Luontoliitto (Uudenmaan piiri)
- Pääkaupunkiseudun hengitys
- Helsingin sydänyhdistys
- Espoon omakotiyhdistysten keskusjärjestö ry
- Vantaan omakotiyhdistysten keskusjärjestö ry
- Suomen omakotiliiton Helsingin piiri ry

09.06.2015 Ehdotuksen mukaan

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

800012-62637

Alv.nro

FI02012566

19.04.2016

Sotep/8

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Outi Väkevä, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31516
outi.vakeva(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

800012-62637

Alv.nro

FI02012566